

WAT IS HALLOWEEN?

Halloween is een typisch Amerikaans feest. Ieder jaar op 31 oktober gaan ze in Amerika met z'n allen lekker griezelen. Nederlanders hebben helemaal geen "griezelfeest" en daarom doen sommigen gewoon lekker mee met het Amerikaanse Halloween.

Maar wat is Halloween nou eigenlijk voor een feest? Wat wordt er gevierd? Sommigen beweren dat het een feest voor duivelaanbidders is. Anderen zeggen dat het een onschuldig overblijfsel is van een oud ritueel.

Het woord "Halloween" is afgeleid van "All Hallows Eve". Dat is de avond vòòr het katholieke feest "allerheiligen" (All Hollows day) wat op 1 november valt. Maar in de 5e eeuw voor Christus eindigde de zomer officieel op 31 oktober. Dit feest werd door Kelten "Samhain" (zeg: sowen) genoemd. Het was hun oud en nieuw.

Een Keltische legende vertelt dat op de laatste zomerdag de geesten van de mensen die het vorige jaar gestorven waren, terug zullen komen. Die geesten gaan op dan zoek naar (levende) lichamen die zij het jaar daarna kunnen bezitten. De Kelten geloofden dat dit de enige manier van leven na de dood was.

Natuurlijk wilden de levenden niet dat de geesten hun lichaam in beslag zouden nemen. Om er voor te zorgen dat de geesten hun lichaam niet zouden kiezen, deden de mensen alle vuren in huizen uit. Daardoor zou het koud worden. Ook trokken allemaal oude voddenkleden aan. De mensen dachten dat de geesten hun lichamen dan niet meer zouden willen hebben, omdat ze koud en lelijk leken. Verder liepen de mensen al herrie makend rond in de buurt waar ze woonden. Met het lawaai probeerden ze de geesten weg te jagen.

Na de Halloween staken de Kelten hun vuur weer aan met het vuur dat van hen allemaal was. Dit Druidische vuur brandde in het midden van Ierland bij Usinach.

De Rooms-katholieken namen de gebruiken van de Kelten over en deden alsof die van hen zelf waren. Door de jaren heen veranderde dat oude Keltische feest. Toen men niet meer er in geloofde dat de geesten levende lichamen in beslag konden nemen, werd het verkleden als trol, spook of en heks veel belangrijker. Toch bleef het feest een "eng" karakter houden.

In de jaren rond 1840 werd het Halloweenfeest door Ierse immigranten naar Amerika gebracht. Rond die tijd waren het omgooien van bijgebouwen en het niet helemaal goed ophangen van een hek de favoriete grappen.

De gewoonte rond "trick-or-treat" (zeg: trikkor-triet, het betekent zoiets als "geef me iets lekkers of ik neem je te grazen") komt helemaal niet van de Kelten, maar van een 9e eeuwse Europese gewoonte. Op 2 november (allerzielen) gingen de vroegere Christenen al lopend van dorp naar dorp overal bedelend om "zielen cake" (brood met krenten). Des te meer cakejes een bedelaar kreeg hoe meer gebeden deze beloofde te doen voor de dode familieleden van de gevers. Men geloofde dat de gebeden, zelfs van vreemden, de doden zouden helpen hun weg te vinden naar de hemel.

De traditie rond de lampion (een Jack-o-lantern in het Engels) komt waarschijnlijk uit een Iers volkslied. Het verhaal gaat dat Jack, een dronkaard en een bedrieger, de duivel had bedrogen en door hem in een boom te laten klimmen. Jack had een kruis op de boom getekend zodat de duivel in de boom gevangen zat. Als de duivel Jack niet meer lastig zou vallen, zou Jack hem weer vrij laten.

Toen Jack dood was, mocht hij niet naar de hemel, omdat hij zo slecht was geweest. Maar hij mocht ook niet naar de hel omdat hij de duivel had belazerd. In de plaats daarvoor gaf de duivel hem een enkel gloeiend houtje om zijn weg door het enge duister te verlichten. Het gloeiende houtje zat in een uitgeholde knol om het langer te laten gloeien.

De Ieren gebruikten vroeger knollen als lantaarns, maar toen de immigranten in Amerika kwamen, ontdekten ze dat pompoen veel mooier waren dan de knollen om als lantaarn te gebruiken. Dus de lampionnen in Amerika werden uitgeholde pompoenen met een gloeiend lichtje erin.

Dus, ondanks dat sommige duivelaanbidders Halloween als hun favoriete feest hebben benoemd, Halloween is niet ontstaan vanuit het aanbidden van de duivel. Het is ontstaan uit de het nieuwjaarsfeest van de Kelten en uit oude gebruiken van de Rooms-Katholieken en de Christenen uit Europa. In Amerika zijn er nog steeds kerken die Halloween met de kinderen vieren.

Halloween maak je tenslotte net zo eng als je zelf wilt!

De vragen van:

WAT IS HALLOWEEN?

1. Welke 2 ideeën zijn er over Halloween?
2. Waar komt de naam 'Halloween' vandaan?
3. Wat geloofden de Kelten?
4. Wat namen de Katholieken van de Kelten over?
5. Bedenk een titel die bij de alinea naast dit plaatje past.

6. Hoe zag de lampion er vroeger in Ierland uit?

7. De laatste alinea vertelt nog eens in het kort wat er in de hele tekst verteld is. Hoe noemen we zo'n stukje van de tekst?